

קוֹנְטֵרַס

עֲקֻשָׁנוֹת הַחַיִּים

יִגְלֶה לְאָדָם עֲצוֹת נִפְלְאוֹת אִיךָ לְהִיּוֹת עֲקֻשָׁן גָּדוֹל
בְּחַיִּים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יַצְלִיחַ כָּל יְמֵי חַיֵּי הַכָּלוּ בְּזֶה
הָעוֹלָם לְעֲבֹרוֹ בְּשָׁלוֹם.

*

בְּנוֹי וּמֵיֶסֶד עַל-פִּי דְבָרֵי

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן
בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֵסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ

הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רֵז לֹא אָנִים לִיה
רַבִּי נַתָּן מִבְּרֵסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ,

וּמִשְׁלָב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמַאֲמָרֵי
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמִדְרָשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ.

*

הוּבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֵסְלָב

עִיה "ק יְרוּשָׁלַיִם תוֹכֵב" א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר : הָאָדָם צָרִיךְ
לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן גָּדוֹל בְּחַיָּיו, וְלֹא יִנְיַח
אֶת עַצְמוֹ לְפַל בְּשׁוֹם פָּנִים וְאֶפֶן,
יְהִי מַה שְּׂיִהְיֶה וְיִהְיֶה אֵיךְ שְׂיִהְיֶה,
אָסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, רַק
לְהִתְעַקֵּשׁ בְּעֵקֶשׁנוֹת גָּדוֹלָה, וְאִז
דִּיקָא יִצְלִיחַ בְּחַיָּיו.

(אמרי מוהר"ש, חלק ב', סימן תקצט)

קוֹנְטֵרַס

עֵקֶשׁוֹת הַחַיִּים

א.

אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר! אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהַצְלִיחַ
בְּזֶה הָעוֹלָם, עָלֶיךָ לְדַעַת, שְׂצָרֶיךָ לְהִיּוֹת עֵקֶשׁוֹן
גָּדוֹל בְּכָל פֶּרֶט וּפְרָט — בֵּין בְּגִשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנֵי,
בְּגִשְׁמֵי אִי אֶפְשָׁר לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם, כִּי אִם
כְּשֶׁאָדָם עֵקֶשׁוֹן חֲזָק וְרוֹצֵה לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפְּעֵל
אֶת נִקְדָּתוֹ וְאֶת רְצוֹנוֹ, חֲשִׁקוֹ וְכִסּוּפּוֹ שֶׁקִּבֵּל עַל
עֲצָמוֹ, וְאִז אִם תִּקְבֹּל עָלֶיךָ, בְּנֵי, לְהִיּוֹת עֵקֶשׁוֹן גָּדוֹל
לֹא לְהוֹצִיא שׁוֹם דְּבָר אַחֵר רַק אֶת נִקְדָּתְךָ, תִּרְאֶה
שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְלָחָה, כִּי בְּגִשְׁמֵיּוֹת אִי אֶפְשָׁר
לְהַצְלִיחַ רַק כְּשֶׁאָדָם עֵקֶשׁוֹן גָּדוֹל מְאֹד, וּמִקְבֵּל עַל
עֲצָמוֹ — "יַעֲבֹר עָלַי מָה, אֲנִי צָרִיךְ לְהוֹצִיא מִהַכַּח
אֶל הַפְּעֵל אֶת נִקְדָּתִי, וְכֵךְ יִהְיֶה", אִם תִּהְיֶה חֲזָק

וְעֶקֶשׁ גָּדוֹל עַל זֶה, אֲזַ תִּרְאֶה שֶׁכֶּף יִהְיֶה, כִּי הָעֶקֶר
 בְּזֶה הָעוֹלָם — עֶקֶשׁנוֹת, כִּי "עֶקֶשׁנוֹת הַחַיִּים" הִיא
 אֲשֶׁר מְקַיֶּמֶת אֶת הָאָדָם; וּמִכָּל שֶׁכֶן וְכָל שֶׁכֶן,
 אֱהוּבִי, בְּנִי, בְּרוּחַנִיּוֹת, אִי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת יְהוּדִי, כִּי
 אִם בְּמִדַּת הָעֶקֶשׁנוֹת, כִּי בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיוֹן
 בָּרָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל מִינֵי כּוֹפְרִים
 וְאֶפִּיקוֹרְסִים, לְצִים וּמְשֻׁכְּלִים, טַפְּשִׁים וְשׁוֹטִים
 לְמִינֵיהֶם, הַכֹּל כְּדֵי לְהַלְעִיג וְלְצַחֹק מֵהִירָאִים
 וְהַשְּׁלָמִים, לְהַחֲלִישׁ אֶת דַּעְתָּם וְלְשַׁבֵּר אֶת רוּחָם,
 וּכְשֶׁאָדָם עֶקֶשׁן גָּדוֹל בְּנִקְדַּת יְהוּדוּתוֹ, וּמְקַיֵּם אֶת
 מְצוּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ בְּרִישׁ גָּלִי, וְאִינוֹ מִתְּפַעֵל מְשׁוּם
 בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, רַק יוֹדֵעַ שֶׁהוּא עֹשֶׂה מְקַיֵּם אֶת
 רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזַ דִּיקָא יִצְלִיחַ, וְזֶה כָּל גָּדוֹל
 בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר צְרִיכִים עֶקֶשׁנוֹת
 גְּדוֹלָה, וְלִבְלִי לְהִתְּפַעֵל מִבְּנֵי-אָדָם הַמְּלַעֲיָגִים עָלָיו,
 וְכֵן הוּא בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּשֶׁאָדָם מְקַבֵּל
 עַל עֲצָמוֹ שֶׁהוּא יִלְמַד בְּכָל יוֹם כֶּךָ וְכֶךָ חֶק וְלֹא
 יַעֲבֹר, עָלָיו לְהִיּוֹת עֶקֶשׁן גָּדוֹל מְאֹד — הֵן בְּמִקְרָא,
 הֵן בְּמִשְׁנָה, הֵן בְּגִמְרָא, הֵן בְּמִדְרָשׁ, הֵן בְּזוֹהַר
 וּבִתְקוּנִים וְהֵן בְּשִׁלְחַן עָרוּף, צְרִיף לְהִיּוֹת עֶקֶשׁן
 גָּדוֹל לֹא לְעֹזֵב אֶת הַשְּׁעוֹר שֶׁהִתְחִיל, וְרִבְנוּ ז"ל
 גָּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר צְרִיכִים לְהִתְחִיל אֶת הַסֵּפֶר

מההתחלה ולא לחזור אחורנית, עד שיזכה לסימו.

ועל-כן, אהובי, בני היקר, אם אתה רוצה להצליח בתורה, עליך לקבל על עצמך להיות עקשן גדול, וכשאתה מתחיל מסכתא ראה לסימה, וכשאתה מתחיל ספר ראה לסימו, ועל-ידי עקשנות תראה שתצליח, כי כל הצדיקים הקדושים והגאונים המפלגים במעלה מאד מאד לא זכו להגיע אל מדרגתם, כי אם על-ידי מדת העקשנות, כי היו עקשנים גדולים בחייהם, ולא עזבו את עצמם; על-כן אהובי, בני היקר, אם אתה רוצה להיות מצליח בחייה הגשמיים, להצליח בכל פרט שאתה עושה, ומכל שכן בחייה הרוחניים, לא להתפעל משום ברירה שבעולם המלעיגה על דרכי היהדות וכו', עליך לקבל על עצמך "עקשנות בחיים", לידע שבחי האדם צריכים עקשנות גדולה מאד מאד, לא להתפעל משום ברירה שבעולם יהיה מה שיהיה ואיך שיהיה, ואז דיקא תצליח בחייה.

ב.

בני היקר! תדע אשר בזה העולם יש הרבה

נסיונות, ועל כל אחד עוברות צרות צרורות,
 ירידות ונפילות, לועגים לו, ועושים ממנו צחוק
 וליצנות, ואם אתה רוצה להצליח בחייהך, עליך
 להכניס בדעתך רק מחשבה אחת: "אין שום
 מציאות בלעדיו יתברך כלל", הינו אין לפני עיני
 רק הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, ואני מבטל את
 עצמי לגמרי רק אליו יתברך, ושום דבר בעולם לא
 יוכל לקחת אותי ממנו יתברך, ואז, אהובי, בני
 היקר, אם תקבל על עצמך ידיעות אלו, אזי
 אדרבה, אתה תלעג ותצחק ממחרפיה, מהמלעיגים
 עליך והמתלוצצים ממך, כי מי שחזק באמונה
 פשוטה בו יתברך, ויודע אשר בזה העולם אין רק
 הקדוש-ברוך-הוא, הוא מצליח מאוד מאוד.

אבל תדע, אהובי, בני היקר, שעל האמונה בו
 יתברך, לידע אשר "אין שום מציאות בלעדיו
 יתברך כלל", על זה צריכים עקשנות גדולה מאוד
 מאוד, כי בשביל הבחירה והנסיון הקים הקדוש-
 ברוך-הוא כל מיני כופרים וליצנים ורשעים
 ארורים, הרוצים לנתק את האדם ממנו יתברך,
 וכדי לאחז באמונה הפשוטה הזו — להכניס
 בעצמו אשר הקדוש-ברוך-הוא נמצא בכל דבר

שְׁבַע עוֹלָם, וּמַחֲיָה וּמְקַיֵּם וּמְשַׁגֵּיחַ עָלָיו, עַל זֶה צָרִיכִים "עֲקֻשָּׁנוֹת הַחַיִּים", וְעַל-כֵּן רָאָה, אֲהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, לְהִיּוֹת עֲקֻשָּׁן גָּדוֹל עַל נִקְדַּת הָאֱמוּנָה, וְאִזּוֹ לֹא תִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, וְחִדַּע שְׂאֵי אֲפָשָׁר לְהִיּוֹת יְהוּדֵי שָׁלֵם, כִּי אִם עַל-יְדֵי "עֲקֻשָּׁנוֹת בְּחַיִּים", כִּי זֶה עֲקָר הַכַּח לְהַצְלִיחַ — לֹא לְהִתְפַּעֵל מִשׁוּם גּוֹי וְאֲמוֹת הָעוֹלָם, לֹא לְהִתְפַּעֵל מִשׁוּם רָשָׁע וְלֹץ, מִשׁוּם כּוֹפֵר וְאֲפִיקוֹרֵס, כִּי הַכֹּל הֶבֶל, וְהַכֹּל כֹּלֵא קַמִּיָּה יִתְבָּרֵךְ, וּבְאַמַּת אִם תִּהְיֶה חֲזָק וְאֲמִיץ בְּמִדַּת הָעֲקֻשָּׁנוֹת בְּחַיִּיךָ, עַל-יְדֵי-זֶה תִצְלִיחַ לְהִיּוֹת אִישׁ יִרְאֵ אֱלֹקִים, וְתִזְכֶּה לְקַיֵּם אֶת מִצְוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ בְּאַמַּת וּבְתַמִּים, וְלֹא תִתְפַּעֵל מִשׁוּם בֶּן אָדָם בְּעוֹלָם, וְלֹא תִתְפַּעֵל מִהַמְלַעֲיָגִים וְהַמְתְּלוֹצְצִים עָלֶיךָ, וְתִעָבֵר עַל הַכֹּל, וְכָךְ זָכוּ עִם יִשְׂרָאֵל לְהַמְשִׁיךְ אֶת שְׂרָשְׁרַת הַזָּהָב מֵאִז אֲבָרְהָם אָבִינוּ שֶׁהִכְרִיז לְפָנָיו כָּל עַם וְעוֹלָם מְלֵא, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וּמִשָּׁה רַבְּנוּ הוֹרִיד לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה מִהַשָּׁמַיִם עַל הַר סִינַי, וְעַם יִשְׂרָאֵל נִשְׁתַּבְּחוּ בְּשִׁבַח שֶׁל עַם קָשָׁה עֲרֹף, כִּי דִיקָא עַל-יְדֵי מִדַּת הָעֲקֻשָּׁנוֹת הַמְשִׁיכוֹ כָּלֵל יִשְׂרָאֵל אֶת קַבְּלַת הַתּוֹרָה מִדּוֹר דּוֹר, מִמִּשָּׁה לִיהוֹשֻׁעַ וּמִיהוֹשֻׁעַ לְזַקְנִים וּמִזַּקְנִים לְאֲנָשֵׁי כְּנֶסֶת הַגְּדוּלָּה, מִהַתְּנָאִים

וְהָאֲמֹרָאִים לְגֹאוּנִים וְרַבָּנָן סְבוּרָאֵי עַד דּוֹרוֹתֵינוּ
 אֵלוֹ, וְאַף שֶׁקָּמוּ עַל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל כָּל מֵינֵי רְשָׁעִים,
 פּוֹחֲזִים וְקָלִים, וְכָל אַמּוֹת הָעוֹלָם בְּמִשְׁךְ כָּל
 הַדּוֹרוֹת, אֲשֶׁר רָצוּ לְכַלּוֹת אוֹתָם, לְהַכְנִיעֵם
 וּלְשַׁבְּרָם, לֹא יָכְלוּ וְלֹא יוּכְלוּ, כִּי עִם יִשְׂרָאֵל נִקְרָא
 עִם קָשָׁה עֲרָף, כִּי זֶה טָבְעוּ שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל —
 לְהִיּוֹת עֵקֶשׁ גָּדוֹל; עַל-כֵּן אֶהוּבֵי, בְּנֵי הַיְקָר, אִם
 אַתָּה רוֹצֵה לְהַשְׁאֵר יְהוּדֵי מְאֲמִין בְּתוֹרָתוֹ יְתֻבְרָךְ
 וּבְמִצְוֹתָיו יְתֻבְרָךְ, תִּקְבַּל עַל עֲצֻמָּךְ "עֵקֶשׁנוֹת
 הַחַיִּים", וְתִהְיֶה עֵקֶשׁ גָּדוֹל מְאֹד, וְאִז תִּצְלִיחַ
 בְּחַיֶּיךָ.

ג.

אֶהוּבֵי, בְּנֵי הַיְקָר! צְרִיף שְׂתַדַּע, אַף שְׂאַתָּה
 עֲכָשׁוּ מְסַבֵּב בְּכָל מֵינֵי דְאָגוֹת, בְּכָל מֵינֵי מְרִירוֹת
 וְעֲצָבוֹת, בְּכָל מֵינֵי כְשָׁלוֹנוֹת וְאִכְזָבוֹת, עָלֶיךָ לְדַעַת,
 אִם אַתָּה רוֹצֵה לְצִיאַת מְכָל בְּעִיּוֹתֶיךָ, תִּקְבַּל עַל
 עֲצֻמָּךְ אֶת מַדַּת "עֵקֶשׁנוֹת הַחַיִּים", כִּי בְּלִי עֵקֶשׁנוֹת
 בְּזֶה הָעוֹלָם אֵי אֶפְשָׁר לְהִתְקַיֵּם כָּלֵל, וְעַקֵּר
 הָעֵקֶשׁנוֹת הוּא לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם
 וּלְשִׁמֵּעַ כְּלִי זֶמֶר, כִּי כִּפִּי הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים,

הַמְרִירוֹת, הַבְּלִבּוּלִים וְהַהֲרַפְתָּאוֹת שְׁעוֹבְרִים עַל
הָאָדָם בְּכָל יוֹם בְּזֶה הָעוֹלָם, אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְהִתְקַיֵּם
כָּלֵל, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים "עֲקֻשָּׁנוֹת בַּחַיִּים", כְּדֵי לְהִיּוֹת
תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וּלְהִכָּרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה,
וּלְהִיּוֹת עֲקֻשָּׁן גָּדוֹל עַל זֶה, וְצָרִיכִים לְשַׂמַּח אֶת כָּל
בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְזוֹ צָרִיכָה לְהִיּוֹת עֲבוֹדָתָךְ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ,
לֹא רַק שֶׁתְּהִיָּה עֲקֻשָּׁן גָּדוֹל עַל עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה, אֲלָא תְּהִיָּה עֲקֻשָּׁן גָּדוֹל לְשַׂמַּח גַּם אֲחֵרִים,
וּבְזֶה שֶׁתִּשְׂמַח אֲחֵרִים, תְּהִיָּה גַם אַתָּה בְּשִׂמְחָה, כִּי
בְּאַמַּת מִי שְׂזוֹכָה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא
תָּמִיד שִׂמַּח, כִּי "עוֹ וְחֶדְוָה בְּמִקּוֹמוֹ", כִּי אֶצְלוֹ
יִתְבָּרֵךְ שְׂרוּיָה רַק הַשִּׂמְחָה וְהַחֶדְוָה, וְעַל-כֵּן מִי
שְׂרוּצָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עָלָיו לְדַעַת כִּי
צָרִיךְ לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְעַל-כֵּן כָּל הַנְּבִיאִים שְׂזָכוּ
לְהַשְׁפִּיעַת הַנְּבוּאָה, שֶׁהִדְבִּיקוּ אֶת מַחַ מַחֲשַׁבְתָּם אֶל
אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהָיוּ נִכְלָלִים לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף
בְּרוּךְ הוּא, הָיוּ לְפָנֵיהֶם תּוֹף וְנִבֵּל וְכִינּוֹר, וְהָיוּ
תָּמִיד שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה הִמְשִׁיכוּ עַל
עֲצָמָם עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ; וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אִם אַתָּה רוּצָה
לְהִמְשִׁיךְ עָלֶיךָ אֶמוּנָה טְהוֹרָה, אֶמוּנָה פְּשוּטָה,
אֶמוּנָה בְּרוּרָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְשֶׁתָּמִיד תִּרְאֶה אֶת הָאוֹר

אין סוף המסבב אותך, ולא תראה למראה עיניך
 רק את הקדוש-ברוך-הוא, ולא יהיה למשמע אזניך
 רק קול הקדוש-ברוך-הוא, ולא תרגיש משום דבר
 רק את אורו יתברך, עליך להיות עקשן גדול להיות
 בשמחה עצומה, ואז תראה איך שתצא מכל
 הצרות והבעיות שלך, ולא רק זאת אלא יהיו לך
 כוחות עצומים לחזק ולאמץ את כל העולם כולו,
 כי זה עקר שלמות האדם — לא רק שהוא יהיה
 בשמחה, אלא ישמח גם אחרים.

ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, להיות עקשן
 גדול בתייך, ובפרט על מדת השמחה — להיות
 תמיד בשמחה, ואל תאבה ואל תשמע לבני-אדם
 שרוצים לשבר אותך, כאלו אין לך כבר שום
 תקנה, וכאלו אתה כבר מועד לכשלון בחיים,
 תצחק ותלעג להם, ותהיה עקשן גדול, ותדע כי
 כל העולם לפניך, מאחר שאתה מדבק את עצמך
 בו יתברך, ויש לך אמונה רק בו יתברך, כי העולם
 כולו רק של הקדוש-ברוך-הוא, ועל-כן איך יכול
 אחד לבוא ולשבר אותך, ולומר שאתה כשלון
 בחיים, וממך כבר לא יהיה שום דבר, ואפלו שיש
 לך כל מיני אכזבות בתייך, שעברו עליך כל מיני

ירידות ונפילות, ונכשלת בפגם הברית, ואנשים
 שברו אותך, ואתה כבר הכי גרוע בעיניך, עם כל
 זאת עליך להתחזק בכל מיני אפנים שבְעוֹלָם
 בעקשנות גדולה להיות בשמחה, ולידע שרק הוא
 יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה פרטי פרטית,
 כמאמר ו"ל (חלין ז:): אין אדם נוקף אצבעו
 מלמטה אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה, ואפלו
 אצבע קטנה אין האדם נוקף בזה העולם בלי
 השגחתו הפרטי פרטית, וכל עשב ועשב יש עליו
 מלאך שמכה אותו, ואומר לו גדל, שום דבר
 בעולם אינו הולך מעצמו, וכשתחזק בדעתך
 ידיעות אלו, שכל מהקדוש-ברוך-הוא, אז תהיה
 תמיד בשמחה, כי "מה לי להיות בעצבות ובמרה
 שחורה, ומה לי להיות שבור, ומה יעשה לי אדם,
 והוי"ה לי בעוזרי, ואני אראה בשונאי, כל מה
 שאכניס בעצמי ידיעות אלו, כי 'הוי"ה לי בעוזרי'
 — רק הקדוש-ברוך-הוא יכול לעזור לי, אז אני
 אראה בשונאי — במפלתם", כי על-ידי שהאדם
 עקשן גדול בנקדת השמחה, אז מביטל את כל
 המתנגדים שלו, וכל השונאים שלו נופלים תחת
 רגליו; ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, הזרתיך,
 שתהיה עקשן כל ימי חייך על נקדת השמחה,

ותשמח את עצמך בכל מיני אפנים שבְעוֹלָם,
 וּאִפְלוּ בְדֶרֶךְ צְחוּק לַעֲשׂוֹת אֶת עֲצֻמְךָ כְּאִלוּ אֲתָה
 שְׂמֵחַ, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּאֵמֶת תָּבוֹא לְשִׂמְחָה, וְלֹא רַק
 זֹאת, אֲלָא תִשְׂמַח אֶת כָּל חֲבֵרֶיךָ וַיְדִידֶיךָ, שְׂכֵנֶיךָ
 וְקֵרוֹבֶיךָ וְכָל מְשַׁפְּחֶתְךָ, וְתִהְיֶה אִישׁ שְׂמֵחָה
 וְתִשְׂמַח אֶת כָּלָם, וְאִז כָּלָם יֵאָהֲבוּ אוֹתְךָ, כִּי טֹבֵעַ
 בְּנֵי-אָדָם לְאָהֹב אִישׁ שְׂמֵחַ, וּמִדּוּעַ? כִּי בְדֶרֶךְ כָּלֵל
 עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם כָּל מִינֵי
 מְרִירוֹת, כָּל מִינֵי צָרוֹת, כָּל מִינֵי יִסּוּרִים וְכָל מִינֵי
 מְכַשׁוּלִים בַּחַיִּים, וְעַל-כֵּן טֹבֵעוּ לְהִיּוֹת נְמֻשָּׁךְ אַחֵר
 הַעֲצוּבוֹת וְהַעֲצוּלוֹת, לֹא-כֵן כְּשֶׁאָדָם מוֹסֵר אֶת עֲצֻמוֹ
 לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, אִז הוּא מַעֲלֶה אֶת עֲצֻמוֹ אֶל
 תְּכֵלִית הַעֲלִיָּה, וְעַל-כֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר,
 לְהַכְנִיס בְּךָ "עֲקֻשָׁנוֹת הַחַיִּים", וְעַקֵּר הַעֲקֻשָׁנוֹת הַיָּא
 בְּמִדַּת הַשְּׂמֵחָה, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ.

ד.

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם
 צָרִיכִים לְהִיּוֹת עֲקֻשָׁן גָּדוֹל עַל כָּל פָּרֵט וּפָרֵט
 בַּחַיִּים, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם
 מְשַׁבְּרִים וְגָלִים, עֲלִיּוֹת וַיְרִידוֹת, וּבְכָל פַּעַם נִשְׁבֵּר

עֲקָשָׁנוֹת הַחַיִּים

שצא

יותר ויותר ממה שעובר עלינו, כי באמת עקר התכלית של בר ישראל בזה העולם הוא רק להיות דבוק בו יתברך, כי רק בשביל זה הוריד הקדוש-ברוך-הוא נשמה מעולם האצילות עד גשמיות עולם העשייה הזה, כדי שהנשמה תתלבש בגוף עכור, עבה וגס, מסבב בקלפות והסתרות והעלמות רבות, ואף-על-פי-כן יחפש ויבקש עד שימצא את אמתת מציאותו יתברך בכל פרט ופרט בזה העולם, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מתיה, מהוה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ועל-כן עקר שבחו של האדם, שאפלו שנופל במקום שנופל, ויורד במקום שיורד, אף-על-פי-כן יהיה עקשן גדול לחזור בתשובה אמתית, בכל יום, בכל שעה ובכל רגע, ולחזור אליו יתברך, ויתמיד בלמוד התורה הקדושה בהתמדה מרבה ובשקידה עצומה, ויתפלל תפלותיו אליו יתברך, וישפך את נפשו לפניו יתברך, ויהיה עקשן גדול מאד על דבר זה, ואז דיקא יזכה להתעלות מכל מיני ירידות ונפילות שרק עוברות עליו.

ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר! להחזיק
 מעמד מכל מה שעובר עליך, ותהיה חזק מאד בכל
 פרט ופרט בחייה, ואף שאני יודע שקשה לך מאד
 מאד, כי אתה ממרמר מכל מה שעובר עליך, עם
 כל זאת תדע שזה נסיונה בחייה, והקדוש-ברוך-
 הוא רוצה אותך מאד, אך שולח לך נסיונות, כדי
 לראות אל מי תמשיך לבך, דעתך, כסופך ורצונך;
 ועל-כן ראה, להיות עקשן גדול, ואל תסתכל על
 שום דבר שבְעוֹלָם, רק הרגל את עצמך לדבר
 הרבה עמו יתברך כְּאִשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבִן
 אֶל אָבִיו, וְתָשִׁיחַ וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר
 עִם לְבָבָךְ, וְשׁוּם דָּבָר שְׁבָעוּלָם לֹא יֻכַּל לְשַׁבֵּר
 אוֹתְךָ, וְאִם תִּהְיֶה חֲזָק וְאִמִּין בְּעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּה
 — לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן גָּדוֹל בְּחַיֶּיךָ, לֹא לְהַנִּיחַ אֶת עֲצָמְךָ
 לְפַל כָּלֵל, אֲזוּ דִיקָא תְצַלִּיחַ בֵּין בְּגַשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנֵי.
 וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אַהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, כִּי זֶה עֵקֶר הַנְּסִיוֹן
 שֶׁל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם — לְרֹאוֹת אִם יִזְכֶּה לְהַחֲזִיק
 מֵעֵמָד בְּכָל הִירִידוֹת, הַנְּפִילוֹת וְהַבְּלוּלִים שֶׁרַק
 עוֹבְרִים עָלָיו, וְאִם הִיִּתּוּ יוֹדֵעַ דָּבָר זֶה, אֲזִי אֶף פַּעַם
 לֹא הִיִּתּוּ נִשְׁבָּר יִהְיֶה מֵה שִׁיְהִיָּה וְיִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה;
 ועל-כן ראה, אהובי, בני היקר, להיות עקשן גדול
 בחייה, ותהיה רגיל לשוח ולספור לפניו יתברך את

כָּל אֲשֶׁר עִם לְבַבְךָ, וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ תִּסְפֹּר
 לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ כַּאֲשֶׁר יִדְבֹר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְהֵבֵן אֶל
 אָבִיו בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּדוּלָּה, וְעַל זֶה צְרִיכִים
 עֵקֶשְׁנוֹת הַכִּי גְדוּלָּה בַּחַיִּים, כִּי כַּאֲשֶׁר הָאָדָם בָּא
 וּמְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, בְּזֶה הוּא מְכַנִּיעַ אֶת הַקְּלָפוֹת
 וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא לְגַמְרִי, כִּי מְגַלָּה שֶׁהוּא מְאֲמִין
 שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ פֶּה עֲמוֹ; וְעַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, בְּנֵי
 הַיֶּקָּר, לְבָרַח עֲכָשׁוּ לְמָקוֹם פָּנוּי שֶׁאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם,
 וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבַבְךָ וְכָל
 מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה,
 וְתִהְיֶה רְגִיל בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְתִדַּע שֶׁכָּל דְּבוּר וְדְבוּר
 שֶׁאַתָּה מְדַבֵּר עֲמוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית
 הַצְּלָחָה כְּזוֹ שֶׁאֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְזֶה כְּלִי
 לְהַמְשִׁיךְ אֶת שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ לְמַטָּה, וְאִף שֶׁאֲנִי
 יוֹדֵעַ שֶׁזוֹ הָעֲבוּדָה הַקְּשָׁה בְּיֹתֵר לָךְ, כִּי כָּל זְמַן
 שֶׁאֵין לְאָדָם אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת לְדַעַת
 שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא
 כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבִתּוֹךְ כָּל עֲלָמִין, וְהַכֹּל
 לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לוֹ לְהַגִּיעַ
 לְמִדְרָגָה כְּזוֹ לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עֲמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן
 רָאָה לְהִיּוֹת עֵקֶשֶׁן גְּדוּל עַל תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה וְשִׁיחָה
 בֵּינָךְ לְבֵין קוֹנֵךְ, וְאִם לֹא תַעֲזֹב אֶת עֲצֻמְךָ, תִּזְכָּה

להגיע למדרגות רמות בעבודת השם יתברך, ועקר המדרגה היא להחזיק מעמד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך.

וצריך שתדע, אהובי, בני היקר, כי החיים של האדם בזה העולם אינם קלים כלל, כי עובר על כל אחד מה שעובר, אך זאת יעצנו רבנו ז"ל, שהאדם ירגיל את עצמו לדבר ולספר ולשוח את כל אשר עם לבבו אליו יתברך, ועל ידי זה יזכה סוף כל סוף לצאת מהמרירות שנכנסה בו, ויזכה להתעלות ולהגיע אל שמחה אמיתית, שהיא דבקות הבורא יתברך שמו, להיות דבוק בחי החיים בו יתברך, ולא יחסר לו שום דבר, לכן אבקש אותך, אהובי, בני היקר, שתהיה עקשן גדול בחייה, ובפרט בענין התפלה, ולא תעזב את עצמך, כי מה יעשה לך אדם, בן אדם לא יכול לעשות לך מאומה, אם תזכה להיות דבוק בו יתברך — בחי החיים, כי הקדוש-ברוך-הוא מלך חיים, ועל-כן אף ברזה שבעולם לא תוכל לשבר אותך, על-כן ראה לעשות כל מיני פעולות בעולם לדבר ולשוח את כל אשר עם לבבך אליו יתברך, ואז תראה איך שתזכה לצאת מהפח היקוש שנפלת אליו, ותזכה

עֲקֻשָּׁנוֹת הַחַיִּים

שְׂצָה

לְהַתְעַלּוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה. אָבֵל אֵל תַּחֲשֹׁב כְּרֹגַע
שָׁזָה יָבוֹא לָךְ בְּנִקְלָה, כִּי בַשָּׂעָה שֶׁהָאָדָם רוֹצֵה
לְהַתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּבַשָּׂעָה שֶׁבָּא לְשׁוֹחַ וּלְסֹפֵר
אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, מִתְגַּבְּרִים עָלָיו
כָּל מִיָּנִי קִשְׁיוֹת, סִפְקוֹת וְעֲקֻמוּמִיּוֹת עָלָיו יִתְבַּרֵךְ.
— הַיֵּשׁ הַיּוֹי"ה אִם אֵין, שְׁמִכְנִיס בּוֹ הַיֵּצֵר הָרָע כְּדִי
לְהַפִּילּוֹ, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁרוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ,
הוּא צָרִיךְ לְהִיּוֹת עֲקֻשָּׁן גָּדוֹל עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֶט לֹא
לְהַנִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן, וּבְפֶרֶט מִי
שֶׁרוֹצֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לַיֵּלֶךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוֹ ז"ל,
וּלְיַחַד לְעֲצָמוֹ מְקוֹם פָּנוּי שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם,
וּלְשׁוֹחַ וּלְסֹפֵר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ,
הוּא צָרִיךְ עֲקֻשָּׁנוֹת חֲזָקָה מְאֹד מְאֹד, וְעַל-יְדֵי-זֶה
יִזְכֶּה לְהִתְגַּבֵּר עַל כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַבְּלוֹלִים,
הַיִּרְדוּת וְהַנְּפִילוֹת שֶׁרַק עוֹבְרִים עָלָיו, וְיִזְכֶּה לְדַבֵּק
אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אָבֵל אֵל זֶה צָרִיכִים
עֲקֻשָּׁנוֹת חֲזָקָה; וְעַל-כֵּן אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, אִם אַתָּה
רוֹצֵה לְהַצְלִיחַ בְּחַיֶּיךָ, רְאֵה לְהִיּוֹת עֲקֻשָּׁן גָּדוֹל עַל
עַנְיַן הַתְּפִלָּה, הַהִתְבּוֹדְדוֹת וְהַשִּׁיחָה בֵּינָךְ לְבֵין
קוֹנֶךָ, וְתַדְבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל
בָּהּ, וְאִז תִּזְכֶּה לְצֵאת מִכָּל צָרוֹתֶיךָ, יְסוּרֶיךָ
וְחֻבוֹתֶיךָ, וְתִזְכֶּה לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי בְּזֶה וּבְבָא.

ה.

אֶהוּבֵי בְּנֵי הַיָּקָר! אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהַחְזִיק
 מֵעַמָּד בְּזֶה הָעוֹלָם, עָלֶיךָ לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים
 שְׂבָעוֹלָם, לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן גָּדוֹל עַל כָּל פָּרֵט וּפָרֵט
 בַּחַיִּים, וְאָסוּר לָךְ לִפְּלֵ בִּיאֹוֶשׁ יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה
 וְיִהְיֶה מַה שְׂיִהְיֶה, וְאַפְּלוּ שְׂעוּבָרִים עָלֶיךָ כָּל מִינֵי
 מְרִירוֹת מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וְאַתָּה סוֹבֵל צָרוֹת, יְסוּרִים
 וְעֲגָמַת נֶפֶשׁ, וְאַבְדָּת אֶת כֶּסֶףְךָ וּמָמוֹנְךָ, וְכֹלָם נִגְדָּךְ
 — אֲשֶׁתְּךָ וְיִלְדֶיךָ, וְאֵין לָךְ שׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם, וְאַתָּה
 מְסַבֵּב בְּצָרוֹת וּבְחֻבוֹת, וְסוֹבֵל יְסוּרִים רַבִּים, עִם
 כָּל זֹאת אָסוּר לָךְ לִפְּלֵ בְּדַעְתְּךָ כֻּלָּל, וְזֶה עֵקֶר גְּדֻלַּת
 הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שְׂאִינוּ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ כֻּלָּל רַק
 מִחְזִיק מֵעַמָּד, אֵךְ עַל זֶה צְרִיכִים עֵקֶשׁנוֹת גְּדוֹלָה
 מְאֹד, לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן גָּדוֹל עַל כָּל פָּרֵט וּפָרֵט, וְאִז אִם
 תִּהְיֶה עֵקֶשׁן גָּדוֹל — תִּצְלִיחַ בְּיֹתֵר בַּחַיִּים, כִּי
 בְּאַמַּת צָרוֹת וְיְסוּרִים עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד,
 וְאֵין לָךְ בְּרָיָה בְּזֶה הָעוֹלָם שֶׁלֹּא סוֹבֵלֵת צָרוֹת
 וְיְסוּרִים, וְאֵין לָךְ אָדָם שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ סְפִקוֹת בַּחַיִּים,
 וְלָבוּ מְעַקָּם וּמְעַרְבָּב וּמְבַלְבֵּל לְגַמְרִי, וְדַעְתּוֹ אֵינָהּ
 מִישְׁבֵּת כֻּלָּל, אֵךְ כַּאֲשֶׁר אַתָּה רוֹאֶה שְׂבִנֵי-אָדָם
 מִתְחַזְּקִים בְּכָל מַה שְׂעוּבָר עֲלֵיהֶם, תִּדַע שֶׁזֶה רַק

עֲקֻשָּׁנוֹת הַחַיִּים

שְׂצוּ

מִפְּנֵי שֵׁשׁ לָהֶם "עֲקֻשָּׁנוֹת הַחַיִּים", כִּי בְּלִי
"עֲקֻשָּׁנוֹת בַּחַיִּים", אִי אֶפְשָׁר לְהִתְקַיֵּם כָּלֵל, כִּי
הָאָדָם צָרִיךְ לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת
הָעֲקֻשָּׁנוֹת, עַד שֶׁשׁוֹם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשֹׁבֵר
אוֹתוֹ, אֲבָל עַל זֶה צָרִיכִים עֲקֻשָּׁנוֹת הַכִּי גְדוּלָה
בְּעוֹלָם, "אֲנִי רוֹצֶה לְחַיּוֹת וְאֲנִי רוֹצֶה לְנַצַּח, וְאֲנִי
רוֹצֶה לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפֶּעַל נִקְדָּתִי, וְשׁוֹם דָּבָר
שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשֹׁבֵר אוֹתִי", זֶה נִקְרָא "עֲקֻשָּׁנוֹת
הַחַיִּים", שְׂאִינוֹ מְנִיחַ אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל, וְרוֹאִים
עַל-פִּי-רַב אֵלּוֹ סוֹבְלֵי הַחֲלָאִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֲשֶׁר
הָרוּפְאִים יֹאשׁוּ אוֹתָם לְגַמְרֵי, וְאָמְרוּ עֲלֵיהֶם שְׂאִין
לָהֶם שׁוֹם תְּקוּנָה לְחַיּוֹת, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן סוּף כָּל סוּף
הֵם יוֹצְאִים מִמַּחֲלָתָם, דָּבָר זֶה בָּא מִחֲמַת "עֲקֻשָּׁנוֹת
הַחַיִּים" שֵׁשׁ בָּהֶם, כִּי יֵשׁ בְּטַבַּע בְּנֵי-אָדָם כַּח שָׁל
מִדַּת הָעֲקֻשָּׁנוֹת, כִּי הֵם כָּל-כָּף עֲקֻשָּׁנִים בַּחַיִּים,
שֶׁשׁוֹם דָּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשֹׁבֵר אוֹתָם, וְאֶפְלוּ
שְׂכָלָם רוֹאִים עֲלֵיהֶם שְׁחוֹר, וּכְאֵלּוֹ סוּף הָעוֹלָם,
וּכְאֵלּוֹ אֲבָדָה תְּקוּנָתָם, הֵם אֵינָם מִתְּפַעְעֵלִים מְזֵה, רַק
הֵם עֲקֻשָּׁנִים בַּחַיִּים, וּמְמַשִּׁיכִים לְחַיּוֹת עַל אַפָּם וְעַל
חֲמָתָם שֶׁל כָּלָם, וְזֶה עֵקֶר הַצְּלָחַת הָאָדָם בַּחַיִּים.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבֵי, בְּנֵי הַיָּקָר, אִם אַתָּה רוֹצֶה

לְהַצְלִיחַ בְּזֶה הָעוֹלָם, עָלֶיךָ לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמְךָ
 "עֲקֻשְׁנוֹת הַחַיִּים", וְאִזּוּ בְּאַמֶּת תִּרְאֶה נִסִּים נְגָלִים
 שִׁיעֲשֶׂה לְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם
 לֹא יוּכַל לְשֹׁבֵר אוֹתְךָ; וְזָכַר זֹאת תָּמִיד, אֶהוּבִי, בְּנֵי
 הַיָּקָר, הָעֶקֶר לְהִיּוֹת עֲקֻשָׁן גָּדוֹל בַּחַיִּים, וְאִם תִּהְיֶה
 חֲזָק בְּזֶה, אִזּוּ תִּצְלִיחַ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְכָל מֵה שֶׁרַק
 תִּעֲשֶׂה תִּצְלִיחַ, כִּי עֶקֶר הַהַצְלָחָה לְאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם
 הוּא רַק עַל-יְדֵי "עֲקֻשְׁנוֹת הַחַיִּים", אָדָם צָרִיךְ
 לְהִיּוֹת עֲקֻשָׁן: "אֲנִי מִכָּרַח לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפְּעַל
 עֲנִינִי, אֲנִי מִכָּרַח לְהַצְלִיחַ, אֲנִי מִכָּרַח לְחִיּוֹת, אֲנִי
 מִכָּרַח לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲנִי מִכָּרַח
 לְהִיּוֹת אִישׁ כָּשֵׁר, אֲנִי מִכָּרַח לְלַמֵּד תּוֹרָה, אֲנִי
 מִכָּרַח לְקַיֵּם אֶת מִצְוֹתַי וְיִתְבָּרֵךְ, אֲנִי מִכָּרַח לְהִיּוֹת
 דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל
 לְשֹׁבֵר אוֹתִי וּלְרַחֵק אוֹתִי מִנְקֻדַּת יְהוּדוּתִי", אִם
 הָאָדָם חֲזָק בְּעֲקֻשְׁנוֹת כְּזוֹ, אִזּוּ הוּא דִּיקָא מִצְלִיחַ
 בַּחַיִּים.

וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, שֶׁכָּל זֶה עָבַר
 עַל כָּל הַצְדִּיקִים בְּמַעֲלָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד,
 שֶׁהָיוּ לָהֶם כָּל מִינֵי נִסְיוֹנוֹת, קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת
 הַדַּעַת, וְנִשְׁבְּרוּ בִּמְהַר שֶׁנִּשְׁבְּרוּ, וּמֵה שֶׁהַצְלִיחוּ

בַּחַיִּים הָיָה רַק מִפְּנֵי שֶׁהָיוּ עֵקֶשְׁנִים בְּחַיֵּיהֶם;
 וְעַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן גָּדוֹל
 בְּחַיֵּיהֶם, וְאִם תְּצִיחַ לִי תְצִיחַ בְּכָל דְּרָכֶיהָ, כִּי עַקֵּר
 הַצִּלְחַת הָאָדָם הִיא רַק עַל-יְדֵי "עֵקֶשְׁנוֹת הַחַיִּים";
 אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשָּׁם דְּבָרִים אֵלָיו בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאִזּוּ יִצְלִיחַ
 כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְיַעֲלֶה מֵעֵלָה מֵעֵלָה, וְיִהְיֶה מְצַלַּח
 בְּחַיִּים, וְשׁוֹם כְּשֶׁלּוֹן אִוּ אֶכְזָבָה לֹא יוּכְלוּ לְשַׁבֵּר
 אוֹתוֹ, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּ"עֵקֶשְׁנוֹת הַחַיִּים"; אֲשֶׁרֵי מִי
 שֶׁאֵינּוּ מִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ, וְאֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַנְּסִים
 דְּבוּרִים אֵלָיו בְּתוֹךְ לְבָבוֹ, שֶׁאִזּוּ יִצְלִיחַ בְּזֶה וּבְכָא
 לְנַצַּח נְצָחִים.

תָּם וְנִשְׁלָם שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם !

לְבוֹא לְעִזּוֹת דְּקַדְשָׁה הוּא עַל-יְדֵי
שְׂמֻחָה, כִּי עֵקֶר עִזּוֹתוֹ וְהַתְּחִזְקוֹתוֹ שֶׁל
הָאָדָם לְהִתְקַרֵּב לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם הוּא
עַל-יְדֵי שְׂמֻחָה וְחֵדוּהָ, בְּחִינַת "כִּי
חֵדוֹת ה' הִיא מְעִזְכֶם".

(לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כב)